

JAPAN INTERNATIONAL
COOPERATION AGENCY

MKOA WA PWANI
JAMUHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA

No.

KITABU CHA MBINU MBALIMBALI ZA KILIMO

MARCH 2004

AFA
JR
04-32

**KITABU CHA MBINU MBALIMBALI
ZA KILIMO**

MARCH 2004

UTANGULIZI

Kitabu hiki kinaelezea mbinu mbalimbali za kilimo ambazo zilitumika wakati wa zoezi la “Upembuzi Yakinifu kuhusu; Miradi Midogo-midogo ya Mbogamboga na Matunda kwa Ajili ya Kupunguza Umaskini kwa Wakulima wa Mkoa wa Pwani nchini Tanzania” zoezi ambalo lilifanyika kuanzia Mwezi wa Pili Mwaka 2001 hadi mwezi Novemba mwaka 2003.

Ingawaje baadhi ya mbinu zilizoelzewa katika kitabu hiki ni nyongeza kutoka sehemu na vyanzo anuai.

Hali kadhalika; Kitabu hiki kimeelezea masomo mbalimbali ambayo ni; Uzalishaji wa Mbogamboga, Uzalishaji wa Matunda, Uvunaji na Utunzaji, Matumizi ya Maji, Udongo na Udhibiti wa Maji, Ujenzi, Mikopo, na Shughuli za Jumuiya.

Lengo na Matumani yetu ni kwamba; Kitabu hiki kitakusaidia katika kuendesha shughuli za Kilimo cha Mboga na Matunda.

**Upembuzi Yakinifu kuhusu
Miradi Midogo-midogo ya Mbogamboga na Matunda kwa Ajili ya
Kupunguza Umaskini kwa Wakulima: Uliotekelezwa;
Mkoa wa pwani Tanzania**

KITABU CHA MBINU MBALIMBALI ZA KILIMO

YALIYOMO

Utangulizi

1 Mbogamboga

1.1	Bamia (Okra)	1-1
1.2	Pilipili Hoho (Sweet Pepper)	1-3
1.3	Matango (Cucumber)	1-5
1.4	Nyanya (Tomato)	1-7
1.5	Kitunguu Saumu (Garlic)	1-10
1.6	Maparachichi (Avocado pears)	1-13
1.7	Mananasi (Pineapples)	1-15
1.8	Migomba (Bananas)	1-17
1.9	Ugyoya (Oyster mushroom)	1-19
1.10	Karoti (Carrots)	1-22
1.11	Matikiti Maji (Watermelon)	1-24
1.12	Vitunguu Maji (Onions)	1-26
1.13	Bilinganya (Eggplant)	1-28
1.14	Miembe (Mangoes)	1-30

2 Kilimo Cha Miti Ya Matunda

2.1	Kutayarisha Shina (Kwa ajili ya kubebesha)	2-1
2.2	Kubebesha Kijitawi (Miembe, Mikoroshu, Miparachichi na kadhalika)	2-2
2.3	Kubebesha Kijicho	2-4
2.4	Kuchagua Aina Za Miembe	2-6
2.5	Kuchagua Aina Za Jamii Ya Michungwa	2-7
2.6	Namua Ya Kutunza Vikonyo	2-9
2.7	Kupogoa Na Kupunguza Machipukizi Miti Ya Matunda	2-10

3 Kilimo Cha Mazao Ya Msimu

3.1	Kubadilisha Vipando	3-1
3.2	Matumizi Ya Samadi	3-2
3.3	Kutengeneza Mboji	3-3
3.4	Matumizi Ya Mbolea Ya Bokashi	3-4
3.5	Mwarubaini Kwa Ajili Ya Viadudu	3-5

4 Taaluma Ya Hifadhi Na Kusindika

4.1	Kukausha Mboga Na Matunda	4-1
4.2	Unga Wa Muhogo	4-3
4.3	Maziwa Ya Mala	4-4
4.4	Kuhifadhi Nyanya	4-5
4.5	Jemu Ya Maembe	4-6

4.6	Jiko Sanifu	4-7
5	Matumizi Ya Maji	
5.1	Visima Bora	5-1
5.2	Kuhifadhi Maji Yaliyotoka Kwenye Bwawa Au Mto.....	5-2
5.3	Mashine Za Kumwagilia Maji Za Kusukuma Kwa Miguu	5-3
5.4	Kutumia Pampu Inayosukumwa Na Injini.....	5-5
5.5	Namna Ya Kupata Khati Ya Kutumia Maji Shambani.....	5-6
6	Hifadhi Ya Maji Na Udongo	
6.1	Kuvuna Maji	6-1
6.2	Kilimo Cha Kontua.....	6-2
6.3	A Frame Au Buruji	6-3
6.4	Kilimo Cha Ngoro.....	6-4
6.5	Mazao Ya Kuhifadhi Ardhi.....	6-5
6.6	Kuweka Matandazo (MALCHI).....	6-6
7	Ujenzi	
7.1	Kutengeneza Matofali Ya Saruji (SIMENTI).....	7-1
7.2	Kusafisha Eneo	7-2
7.3	Kupima Kiwanja.....	7-3
7.4	Ujenzi Wa Msingi	7-4
7.5	Kupaua	7-6
7.6	Kumalizia Nyumba.....	7-8
8	Upatikanaji Wa Mitaji Ya Kujiendeleza	
8.1	Vyama Vya Ushirika Vya Kuweka Na Kukopa (SACCOs)	8-1
8.2	Mikopo Ya Pembejeo Za Kilimo.....	8-3
9	Shughuli Za Vikundi	
9.1	Ushirikishwaji Wa Jamii.....	9-1
9.2	Uhamasishaji.....	9-2
9.3	Kutengeneza Kabita Za Vikundi	9-3
9.4	Kuunda Vikundi	9-4
9.5	Kuandikisha Vikundi.....	9-5
9.6	Kuweka Kumbukumbu Za Mkutano	9-6
9.7	Kuweka Kumbukumbu Za Kila Siku.....	9-7
9.8	Mashine Za Kukoboa Na Kusaga.....	9-8
9.9	Kutunza Mali Na Raslimali	9-9
9.10	Kuanzisha Mradi Mdogo	9-10